

PREDLOG IZHODIŠČ
ZA
OBDAVČITEV
PREMOŽENJA
IN UKREPE ZA
PRESTRUKTURIRANJE
IN RAZBREMENITEV
DELA

23. DECEMBER 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

IZHODIŠČA ZA OBDAVČITEV PREMOŽENJA

Ministrstvo za finance je celovito preučilo vprašanje obdavčenja celotnega premoženja posameznikov. Upoštevani so bile predvsem razpoložljivost podatkov o posameznih vrstah premoženja, razpoložljivost podatkov o tržni vrednosti posameznih vrst premoženja, možnosti pridobivanja podatkov o premoženju, ki se nahaja v tujini, izkušnje drugih evropskih držav s primerljivimi vrstami davkov, tveganja odlivanja kapitala iz države, tveganja prenašanja davčnega rezidentstva v druge države, administrativne posledice in stroški administriranja ter pričakovanja javnosti predvsem glede ciljev, ki bi jih taka obdavčitev morala zasledovati.

Ob upoštevanju navedenega Ministrstvo za finance predlaga uvedbo davka na stanovanjske nepremičnine, katerega prevladujoči cilj je podpora stanovanjski politiki in urejanju stanja na stanovanjskem trgu v državi.

Zasnova davka sledi naslednjim štirim konkretnim ciljem:

- Stanovanjska nepremičnina, ki lastniku predstavlja dom, je povsem izvzeta iz obdavčitve.

Nakup ali gradnja lastne stanovanjske nepremičnine, kjer si posameznik ali družina ustvari svoj dom, je ena najpomembnejših življenjskih odločitev, ki pogosto zahteva vložek življenjskih prihrankov, veliko truda ali celo lastnega dela. Prav zato je osnovno izhodišče, da stanovanja, ki jih lastniki uporabljajo za lastno bivanje, ne bodo predmet obdavčitve.

- Davčna obremenitev druge in naslednjih stanovanjskih nepremičnin naj spodbudi lastnike tega premoženja k premisleku o smotrnem lastništvu in uporabi.

Nepremično premoženje v Sloveniji je v primerjavi z drugimi evropskimi državami relativno nizko obdavčeno, kar ima pomembne ekonomske in socialne posledice:

- Zaradi nizke davčne obremenitve so nepremičnine, zlasti stanovanjske, priljubljena oblika naložbe, kar prispeva k špekulativnim nakupom in zvišuje cene.
- Lastniki pogosto ohranjajo prazne ali slabo vzdrževane stanovanjske nepremičnine, saj ni davčnega pritiska za njihovo lastno uporabo ali oddajo.

- Lastniki nezazidanih stavbnih zemljišč nimajo spodbud za njihovo pozidavo, posledično pa številna stavbna zemljišča ostajajo neizkoriščena, medtem ko na trgu vlada pomanjkanje stanovanj. Zaradi neizkoriščenih stavbnih zemljišč občine ne morejo namenjati novih zemljišč za stanovanjsko gradnjo, kar vse posledično vpliva na nizko ponudbo in visoke cene stanovanjskih nepremičnin.
- Nizka obdavčitev nepremičnin vpliva na to, da mora država za pokrivanje javnih izdatkov višje obdavčiti druge vire, predvsem delo in potrošnjo, kar ustvarja neravnovesje.

Vse navedeno zmanjšuje dostopnost stanovanj za prebivalce Slovenije, kar najbolj občutijo tisti, ki si prvič rešujejo stanovanjski problem.

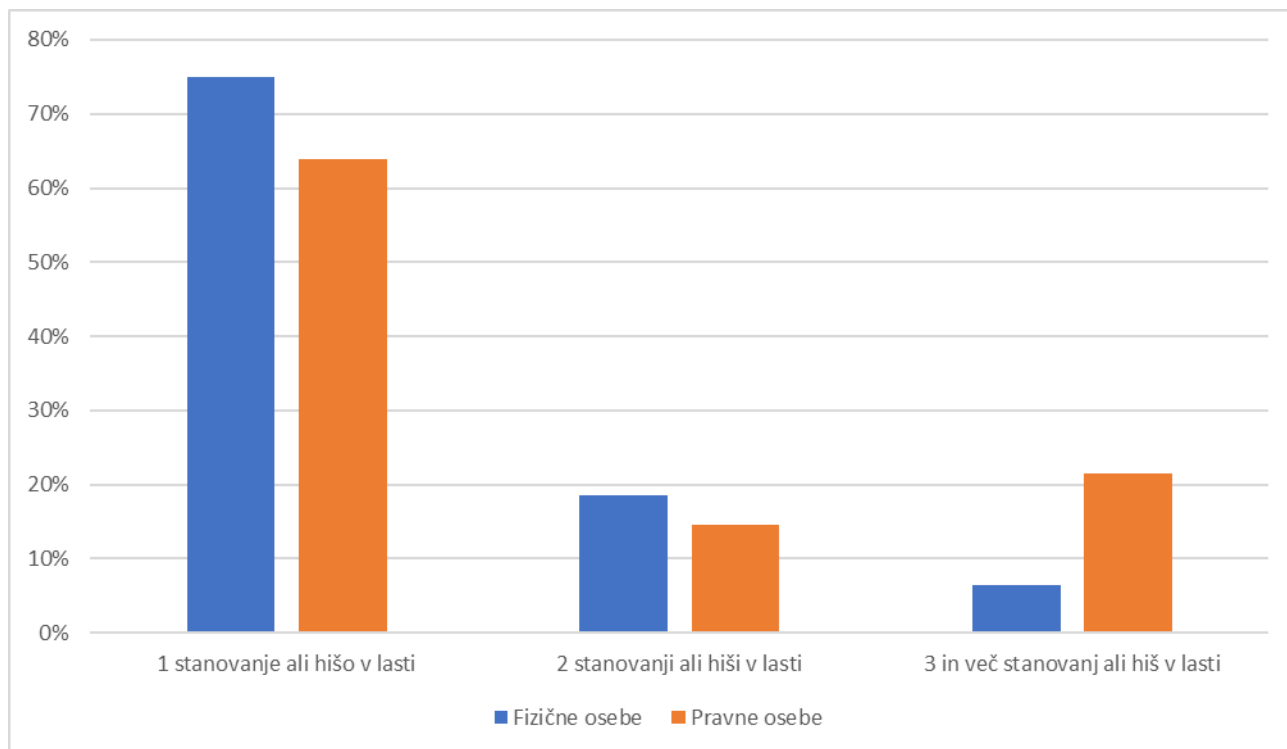
➤ Spodbudi naj se dolgoročno oddajanje nepremičnin v najem.

Problem pomanjkanja stanovanjskih nepremičnin je ekonomsko in časovno najbolj učinkovito reševati z aktivacijo obstoječega nepremičninskega fonda. Aktivacija stanovanjskih nepremičnin, ki so trenutno prazne in neuporabljene, izboljša prostorsko učinkovitost in zmanjša pritisk na gradnjo novih nepremičnin. Povečana ponudba najemnih stanovanj pripomore tudi k stabilizaciji višine najemnin. Želi se torej spodbujati oddajanje na podlagi (dolgoročnih) najemnih pogodb. Spodbud ni deležno kratkoročno oddajanje stanovanjskih nepremičnin v turistične namene.

➤ Spodbudi naj se prijavljanje prejetih dohodkov iz najemnin v dejanski višini davčnemu organu.

Po ocenah je v Sloveniji siva ekonomija na področju najemnin dokaj razširjena. Velik delež najemodajalcev bodisi sploh ne prijavi svojih prihodkov iz oddajanja nepremičnin, bodisi jih prijavi v prenizki višini, kar povzroča več negativnih posledic za državni proračun, najemni trg in socialno pravičnost. Kljub aktivnemu pristopu Finančne uprave RS (FURS) je zaradi narave najemnih razmerij in ustavno zagotovljenih pravic do nedotakljivosti doma in varstva zasebnosti davčni nadzor na tem področju izredno otežen. Zaradi navedenega je bistveno, da zasnova davka vsebuje tudi davčne spodbude za prijavljanje dohodka iz oddajanja premoženja v najem in tudi prijavljanje pravičnih višin teh dohodkov.

Graf 1: Delež lastnikov glede na število stanovanj in hiš v lasti

Vir: GURS, stanje na dan 26. 4. 2024, in Lastni preračuni MF

DAVEK NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE

– *Predmet obdavčitve*

Davek na stanovanjske nepremičnine je oblikovan tako, da je njegov primarni cilj podpora stanovanjski politiki in urejanju stanja na trgu stanovanjskih nepremičnin. Kot predmet obdavčitve so zato izbrane le stanovanjske nepremičnine.

Stanovanjske nepremičnine so stanovanja in stanovanjske hiše, ki imajo v katastru nepremičnin evidentirano stanovanjsko rabo, ne glede na to, ali jih lastnik uporablja za stalno prebivanje, za občasno bivanje, kot počitniški objekt, za oddajanje v najem ali pa so prazna.

Stanovanjske nepremičnine so tudi zemljišča, ki so bila s prostorskimi akti namenjena za gradnjo (med drugim tudi) stanovanjskih nepremičnin, vendar še niso bila uporabljena za dejansko gradnjo.

Stanovanjske nepremičnine, ki jih država, občine, ali javni stanovanjski skladi uporabljajo za posebne oblike namestitvev, npr. neprofitna najemna stanovanja in stanovanja, namenjena institucionalnemu varstvu starejših oseb, upokojencem ali posebnim skupinam odraslega prebivalstva (namenska najemna stanovanja), so iz obdavčitve izvzete.

Namen obremenitve stanovanjskih nepremičnin je v spodbujanju lastnikov k razmisleku o maksimalni aktivaciji teh nepremičnin za njihov osnovni, stanovanjski namen.

Cilju urejanja stanja na stanovanjskem trgu v Republiki Sloveniji sledi tudi omejitev predmeta obdavčitve le na nepremičnine, ki se nahajajo v Republiki Sloveniji.

– *Davčna osnova*

Posplošena tržna vrednost nepremičnin, ki jo izkazuje Geodetska uprava Republike Slovenije (GURS) v evidenci vrednotenja, in podatki o nepremičninah, na katerih temelji, sta bila ocenjena kot primerna podlaga za obdavčenje.

– *Zavezanci*

Davek na stanovanjske nepremičnine je predviden kot oblika premoženjskega davka, zato so kot zavezanci določeni lastniki teh stanovanjskih nepremičnin.

To so tako fizične kot pravne osebe. Zavezanci so tudi nerezidenti, ki imajo v lasti nepremičnine v RS.

– *Splošna davčna stopnja*

Kot primerna je bila ocenjena splošna davčna stopnja v višini 1,45 % posplošene vrednosti nepremičnine. S to stopnjo lahko zagotavljamo zasledovanje vseh predlaganih ciljev, tako zagotavljanja zadostnih sredstev za razbremenitev dela, kot spodbujanja k učinkoviti rabi stanovanjskih nepremičnin, pri čemer za stanovanjske nepremičnine, ki so že učinkovito uporabljene (se oddajajo v najem) v povprečju ne pride do previsokih obremenitev.

Pri določanju končne obremenitve je smiselno upoštevati tudi, da davčna obremenitev premoženja ne sme presegati (potencialnih) dohodkov, ki jih to premoženje ustvarja, saj sicer obremenitev lahko pomeni poseganje v substanco predmeta obdavčitve.

– *Davčna oprostitvev za prvo stanovanjsko nepremičnino*

Nepremičnina, ki lastniku predstavlja dom oziroma njegovo glavno domovanje, mora biti deležna posebne privilegirane davčne obravnave, zato se za rezidenčne nepremičnine predlaga izvzem iz obdavčitve. Te ugodnosti so deležne nepremičnine, v katerih njihov lastnik dejansko prebiva. Navedeno pomeni, da mora lastnik imeti tam prijavljeno stalno prebivališče ter da mora tam tudi dejansko pretežno prebivati.

– *Davčna ugodnost za oddajanje v najem*

Druge vrste davčne ugodnosti pa je deležna nepremičnina, ki jo lastnik oddaja v najem na podlagi najemne pogodbe.

Za pridobitev davčne ugodnosti mora biti sklenjena stanovanjska najemna pogodba, kar pomeni, da ugodnosti ni deležno kratkotrajno turistično oddajanje, ki se ne izvaja na podlagi najemnih pogodb. Dodatno mora biti izpolnjen pogoj, da je najemnina dejansko prijavljena davčnemu organu za odmero dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem.

Davek od nepremičnine, ki se oddaja v stanovanjski najem, se odmeri po splošni stopnji, se pa ta davek zniža za vrednost 25 % prijavljenih dohodkov za odmero dohodnine iz oddajanja v najem. Ta višina davčnega kredita bistveno spodbuja prijavljanje dohodka iz oddajanja premoženja v najem in prijavljanje pravih višin dohodkov, saj je za pravilno prijavljene dohodke davčna ugodnost pri davku od stanovanjskih nepremičnin celo nekaj višja od zneska odmerjenega davka od najemnin.

Pravne osebe, ki oddajajo stanovanjske nepremičnine v najem, in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost (s.p.), če se nepremičnina oddaja v najem v okviru njihove dejavnosti, posebnih davčnih ugodnosti pri davku na stanovanjske nepremičnine niso deležne. Davek na stanovanjske nepremičnine je, po splošnih davčnih

pravilih, davčno priznan odhodek pri izračunu davka od dohodkov pravnih oseb in dohodnine od dohodka iz dejavnosti.

– *Pripadnost davka*

Prihodki od davka na stanovanjske nepremičnine pripadajo proračunu Republike Slovenije.

– *Drugi davki*

Davek na stanovanjske nepremičnine ne posega v nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč (NUSZ), ki je trenutna oblika nepremičninskega davka in kot tak pripada občinam za izvajanje njihovih pristojnosti na področju urejanja prostora in stanovanjske politike.

Davek na stanovanjske nepremičnine bo torej davek, ki bo obremenjeval (določene) nepremičnine poleg NUSZ.

Od določenih nepremičnin se plačuje tudi davek od premoženja. V izogib hkratnemu plačevanju davka od premoženja in davka na stanovanjske nepremičnine kot dveh sorodnih vrst davkov se predlaga ukinitvev davka od premoženja.

– *Odmera*

Premoženjske vrste davka se običajno odmerjajo za tekoče davčno leto. Če se želi upoštevati ugodnost za prijavljene dohodke za odmero dohodnine od dohodka iz oddajanja v najem za isto odmerno leto kot odmero davka na stanovanjske nepremičnine, je možno izvesti odmero šele v naslednjem letu – torej za preteklo leto, saj se dohodki od najemnin prijavljajo davčnemu organu po poteku leta, v katerem so bili pridobljeni oziroma doseženi.

FURS bo izvedel odmero na podlagi uradnih podatkov enkrat letno z odmerno odločbo. Za višje zneske so možna obročna plačila.

– *Spremembe na nepremičnini*

Tekom odmernega leta se lahko s predmetom obdavčitve dogaja vrsta sprememb, predvsem spremembe v lastništvu nepremičnine in spremembe na sami nepremičnini, ki vplivajo na njeno vrednost.

Predlaga se, da se odmera izvede po stanju lastništva in vrednosti nepremičnine na določen presečni dan. Spremembe pred ali po tem datumu se ne upoštevajo pri odmeri davka. Pri morebitni spremembi lastništva se lahko bivši in novi lastnik med seboj dogovorita o delitvi odmerjenega davka, vendar to na samo odmero davka ne vpliva, gre za dogovor, ki zavezuje le stranke pogodbe, ne pa davčnega organa.

– *»Dejansko prebivanje«*

Za preverjanje upravičenosti do obdavčitve po nižji stopnji za rezidenčne nepremičnine ima FURS pravico pridobiti podatke o dejanski porabi vode in elektrike. Na ta način bo mogoče preveriti, ali ima na določeni nepremičnini lastnik le formalno prijavljeno stalno prebivališče, dejansko pa glede na podatke vode in elektrike tam ne prebiva.

– *Kratek povzetek*

Predmet obdavčitve	stanovanjske nepremičnine: stanovanjske hiše in stanovanja ter stavbna zemljišča na ozemlju Republike Slovenije
Davčna osnova	vrednost stanovanjske nepremičnine, ki je ugotovljena kot posplošena vrednost po podatkih GURS
Zavezanci	lastniki stanovanjske nepremičnine – tako fizične kot pravne osebe solastniki so zavezani v skladu z lastniškim deležem
Splošna davčna stopnja	1,45 % od posplošene vrednosti nepremičnine
Davčne ugodnosti	<ul style="list-style-type: none"> - rezidenčna nepremičnina (to je nepremičnina, ki predstavlja glavni dom zavezanca, torej v njej lastnik dejansko živi) je oproščena. To velja le za lastnike, ki so fizične osebe - nepremičnina, ki se oddaja v najem – davek od stanovanjskih nepremičnin se zniža za 25 % zneska napovedanih najemnin
Pripadnost davka	Prihodki od davka na stanovanjske nepremičnine pripadajo proračunu Republike Slovenije.
Drugi davki	Ta davek ne vpliva na NUSZ in se NUSZ še vedno odmerja poleg tega davka. V izogib hkratnemu plačevanju davka od premoženja in davka na stanovanjske nepremičnine (kot dveh sorodnih vrst davkov), se predlaga ukinitvev davka od premoženja.
Odmera	FURS enkrat letno izda odmerno odločbo - odmera mora biti časovno po odmeri dohodnine od najemnin (ki se odmerja za preteklo leto)
Spremembe na nepremičnini	Odmera se izvaja upošteva lastništvo in stanje nepremičnine na določen presečni dan – kasnejše spremembe se ne upoštevajo.
»Dejansko prebivanje«	Za preverjanje upravičenosti do obdavčitve po nižji stopnji za rezidenčne nepremičnine ima FURS pravico pridobiti podatke o dejanski porabi vode in elektrike.

Na podlagi razpoložljivih podatkov¹ GURS o posplošenih vrednostih stanovanjskih nepremičnin (kar vključuje tudi stavbna zemljišča) se ocenjuje, da bi se v primeru uvedbe splošne davčne stopnje v višini 1,45 % brez upoštevanja davčnih ugodnosti, lahko pridobilo skupaj več kot 2.300 mio evrov davčnih prihodkov.

Z upoštevanjem davčnih ugodnosti se skupni potencialni znesek tega davka posledično zmanjšuje, in sicer:

- a) z izvzemom rezidenčnih nepremičnin v lasti fizičnih oseb pri splošni davčni stopnji v višini 1,45 % se zgoraj ocenjeni prihodki znižajo za okoli 1.400 mio evrov prihodkov,
- b) za oceno znižanja zaradi izvzema iz obdavčitve za neprofitna in namenska najemna stanovanja nimamo potrebnih podatkov, za približek ocene pa izhajamo iz ocene vseh stanovanjskih nepremičnin, ki so v lasti države in občin, kar nakazuje na znižanje ocenjenih prihodkov dodatno za okoli 230 mio evrov prihodkov (ob 1,45 % davčni stopnji) ter
- c) z znižanjem davka od stanovanjskih nepremičnin za 25 % prijavljenih dohodkov² iz naslova oddajanja premoženja v najem bi se prihodki še dodatno znižali za okoli 90 mio evrov.

Skupna ocena davka na stanovanjske nepremičnine, ob trenutno znanih podatkih in ob predvidenih ugodnostih, bi tako lahko znašala največ okoli 600 mio evrov v primeru splošne davčne stopnje v višini 1,45 %.

Z uveljavitvijo navedenega davka je pričakovati spremembe na področju prijavljanja stalnega prebivališča in prenašanja lastništva nepremičnin, kar bi posledično vplivalo na nižje realizirane prihodke iz naslova tega davka, kot je ocenjeno. Prav tako bo na znižanje predvidenih prihodkov iz tega naslova vplivalo zvišanje deleža prijavljanja dohodkov iz naslova oddajanja premoženja v najem, pa tudi prijavljanja dejansko realiziranih višin. Ob upoštevanju dejstva, da je med lastniki nepremičnin tudi nekaj pravnih oseb in fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, ocenjujemo, da bo pri tem zaradi možnosti uveljavljanja navedenega davka v okviru davčno priznanih odhodkov prišlo tudi do zmanjšanja prihodkov državnega proračuna (po grobi oceni za nekje okoli 25 mio evrov).

---

¹ Ocena je pripravljena na podlagi podatkov GURS o posplošenih vrednostih nepremičnin, stanje na dan 26. 4. 2024, ter predpostavkah o rezidentstvu glede na število nepremičnin v lasti (v primeru lastništva 1 nepremičnine je upoštevano to stanovanje kot rezidenčno, medtem ko je pri lastništvu 2 ali več stanovanjskih nepremičnin ocenjena vrednost 1 stanovanjske nepremičnine kot rezidenčne).

² Ocena na podlagi podatkov o odmeri davka od dohodkov iz naslova oddajanja premoženja v najem za leto 2022, FURS.

Tabela 1: Potencialna skupna ocena davka na stanovanjske nepremičnine ob upoštevanju predlagane višine splošne davčne stopnje

	<i>Zneski v mio evrih</i>
	Stopnja 1,45 %
enotna stopnja za vse	2.340
ob upoštevanju davčnih ugodnosti:	
- oprostitev za rezidenčne nepremičnine	1.415
- ocena izvzema iz obdavčitve vse stanovanjske nepremičnine v lasti države in občin	235
- znižanje za 25 % dohodka iz oddajanja premoženja v najem	91
SKUPAJ POTENCIALNA OCENA DAVKA	600

Vir: Lastni preračuni MF

Tabela 2: Potencialna ocena davka na stanovanjske nepremičnine brez upoštevanja davčnih ugodnosti glede na tip lastništva

Zneski v evrih

	Vrednost	Stopnja	Znesek davka - OCENA	Znesek davka na osebo / nepr.
stanovanja in hiše	127.631.069.849		1.850.650.513	
- od tega lastniki fizične osebe	118.131.572.005	1,45 %	1.712.907.794	1.888
- od tega lastniki pravne osebe	9.499.497.844	1,45 %	137.742.719	11.711
stavbna zemljišča	33.722.790.082		488.980.456	296
- od tega lastniki fizične osebe	25.902.617.371	1,45 %	375.587.952	246
- od tega lastniki pravne osebe	7.820.172.711	1,45 %	113.392.504	896
SKUPAJ	161.353.859.931		2.339.630.969	

Vir: Podatki o posplošeni vrednosti nepremičnin GURS, javni vpogled, stanje na dan 10.6.2024

Tabela 3: Primeri izračunov davka na stanovanjske nepremičnine

Zneski v evrih

	Posplošena vrednost	Stopnja davka 1,45 %	Znesek davka
Lastnik - primer fizična oseba 1			
Ljubljana - 64 m ² (rezidenčno stanovanje)	230.700	1,45%	3.345
Kranjska gora - 69 m ² (nerezidenčno stanovanje)	338.800	1,45%	4.913
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 1 in z upoštevanjem oprostitve davka za rezidenčna stanovanja			4.913

Lastnik - primer fizična oseba 2

Kamnik - 230 m2 (rezidenčna hiša)	279.700	1,45%	4.056
Ljubljana - 42 m2 (nerezidenčno stanovanje)	162.000	1,45%	2.349
- v primeru oddajanja nerezidenčnega stanovanja v najem (najemnina v višini 750 €/mesec) se znesek davka zniža za			-2.250
- končni znesek davka na nerezidenčno stanovanje v primeru najema znaša			99
Domžale - stavbno zemljišče	40.900	1,45%	593,05
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 2 - z najemom in upoštevanjem oprostite davka za rezidenčna stanovanja			692
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 2 - brez najema in upoštevanjem oprostite davka za rezidenčna stanovanja			2.942

Lastnik - primer fizična oseba 3

Ljubljana - 264 m2 (rezidenčna hiša)	342.500	1,45%	4.966
Ljubljana - 77 m2 (nerezidenčno stanovanje)	267.000	1,45%	3.872
- v primeru oddajanja nerezidenčnega stanovanja v najem (najemnina v višini 1.000 €/mesec) se znesek davka zniža za			-3.000
- končni znesek davka na nerezidenčno stanovanje v primeru najema znaša			872
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 3 - z najemom in upoštevanjem oprostite davka za rezidenčna stanovanja			872
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 3 - brez najema in upoštevanjem oprostite davka za rezidenčna stanovanja			3.872

Lastnik - primer fizična oseba 4			
Maribor - 212 m2 (rezidenčna hiša)	197.900	1,45%	2.870
Maribor - 62 m2 (nerezidenčno stanovanje)	138.400	1,45%	2.007
- v primeru oddajanja nerezidenčnega stanovanja v najem (najemnina v višini 800 €/mesec) se znesek davka zniža za			-2.400
- končni znesek davka na nerezidenčno stanovanje v primeru najema znaša			0
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 4 - z najemom in upoštevanjem oprostitev davka za rezidenčna stanovanja			0
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 4 - brez najema in upoštevanjem oprostitev davka za rezidenčna stanovanja			2.007

Lastnik - primer fizična oseba 5			
Celje - 152 m2 (rezidenčno stanovanje)	190.000	1,45%	2.755
Celje - 55 m2 (nerezidenčno stanovanje)	118.000	1,45%	1.711
- v primeru oddajanja nerezidenčnega stanovanja v najem (najemnina v višini 600 €/mesec) se znesek davka zniža za			-1.800
- končni znesek davka na nerezidenčno stanovanje v primeru najema znaša			0
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 5 - z najemom in upoštevanjem oprostitev davka za rezidenčna stanovanja			0
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 5 - brez najema in upoštevanjem oprostitev davka za rezidenčna stanovanja			1.711

Lastnik - primer fizična oseba 6			
Maribor - 239 m2 (rezidenčna hiša)	353.800	1,45%	5.130
Ptuj - 58 m2 (nerezidenčno stanovanje)	107.400	1,45%	1.557
- v primeru oddajanja nerezidenčnega stanovanja v najem (najemnina v višini 600 €/mesec) se znesek davka zniža za			-1.800
- končni znesek davka na nerezidenčno stanovanje v primeru najema znaša			0
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 6 - z najemom in upoštevanjem oprostitev davka za rezidenčna stanovanja			0
KONČNI ZNESEK DAVKA NA STANOVANJSKE NEPREMIČNINE FIZIČNE OSEBE 6 - brez najema in upoštevanjem oprostitev davka za rezidenčna stanovanja			1.557

Vir: Podatki o posplošeni vrednosti nepremičnin GURS, javni vpogled, stanje na dan 10.6.2024

PRESTRUKTURIRANJE IN RAZBREMENITEV DELA

V luči vse večjih izzivov, povezanih z demografskimi spremembami, globalno gospodarsko konkurenco in potrebami po izboljšanju pogojev za delo in zaposlovanje v Sloveniji, je povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva z razbremenitvijo dela ter primerno obremenitvijo premoženja smer predlagane davčne politike.

CILJI:

- razbremenitev dohodkov iz delovnega razmerja za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva oziroma slovenskega trga dela
- možnost omilitve obremenitve vpeljanih ali predvidenih ostalih horizontalnih ukrepov na področju socialnih zavarovanj
- prispevek k stabilnemu financiranju ključnih javnih storitev z zmanjšanjem pritiska na obremenitev dela.

Ukrepi na različnih področjih morajo biti zasnovani celovito. Treba je upoštevati tako širši vpliv na javne finance kot tudi to, da se v okviru različnih politik in sprememb spodbuja vključevanje prebivalstva na trg dela in ustvarja pogoje za bolj vzdržno gospodarsko rast. Pristop mora biti uravnotežen, dolgoročno naravnani in zagotovljeno finančno stabilnostjo javnih blagajn ter tudi s ciljem spodbujanja večje socialne pravičnosti in bolj konkurenčnega gospodarskega okolja.

Z julijem 2025 se začne izvajati pobiranje prispevka za dolgotrajno oskrbo, ki predstavlja nov finančni izziv za delodajalce v obliki dodatnega stroška dela kot tudi za posameznike v obliki zmanjšanja neto dohodka. Obenem pa je bil z letom 2024 vpeljan obvezni zdravstveni prispevek, ki v okviru mednarodnih primerjav še ni upoštevan, bo pa dodatno vplival na konkurenčno sliko slovenskega gospodarstva. Dodatno se preko predvidenih sprememb pokojninskega sistema razpravlja tudi o možnosti za prestrukturiranje prispevnih stopenj za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ), s ciljem ustvariti ravnovesje med prispevki za PIZ delodajalcev in zaposlenih, s čimer bi prišlo do zmanjšanja obremenitev zaposlenih in povečanja obremenitev delodajalcev. Možnosti skupnega prilagajanja in sprememb sistemov bi bilo smiselno iskati tudi v okviru sprememb zdravstvenega sistema, in sicer v smeri prestrukturiranja obveznega zdravstvenega prispevka v

prispevno stopnjo, kar bi omogočilo predvsem pregledno financiranje zdravstvenih storitev.

Z uvedbo davka na stanovanjske nepremičnine se pridobi pomemben vir posrednega financiranja za vse ključne ukrepe v smeri prestrukturiranja in razbremenitve dela, kar bi lahko spodbudilo gospodarsko dejavnost ter povečalo konkurenčnost trga dela. Hkrati pa bi z uvedbo davka na stanovanjske nepremičnine prispevali k doseganju ciljev stanovanjske politike v smeri večje dostopnosti stanovanj, zlasti za mlade in socialno ranljive skupine.

– Mednarodna primerjava

Zadnji razpoložljivi podatki Evropske Komisije (EK), Taxation trends nam dokazujejo, da je Slovenija po obremenitvi z davki in prispevki za socialno varnost v letu 2022 pod povprečjem EU (Slovenija 37,5 % v BDP, povprečje EU 40,2 %, Avstrija 43,2 %, Italija 42,7 %, Hrvaška 37 %, itd.).

Razvidno je, da je delež davkov in prispevkov za socialno varnost v Sloveniji, v primerjavi z Avstrijo in tudi nekaterimi drugimi razvitimi državami bistveno nižji, a je pri tem pomembno tudi, kakšna je ekonomska struktura davkov in prispevkov za socialno varnost (davki na delo, davki na potrošnjo in davki na kapital). Ta struktura za Slovenijo ni najbolj ugodna – imamo visoko skupno obdavčitev dela, kar izhaja zlasti iz najvišje obremenitve s prispevki za socialno varnost med vsemi članicami EU (16,0 % BDP, povprečje EU 12,9 %, Avstrija 14,7 %, Hrvaška 10,6 %, itd.) ter zelo nizko obdavčitev iz naslova davkov na premoženje (0,6 % BDP, kar predstavlja 22. mesto med 27 državami članicami EU, Avstrija 0,8 %, Italija 2,4 %).

Tabela 4: Pregled strukture posameznih davkov kot % v BDP v letu 2022 za Slovenijo in sosednje države

Vrsta davka	2022 (v % BDP)		Rang Slovenije	Italija	Hrvaška	Avstrija
	Slovenija	EU-27				
Davki in prispevki - skupaj	37,5%	40,2%	13	42,7%	37,0%	43,2%
Prispevki za socialno varnost	16,0%	12,9%	1	13,2%	10,6%	14,7%
DDV	8,2%	7,5%	13	7,1%	13,1%	7,9%
Dohodnina	5,1%	9,6%	20	11,6%	3,1%	9,9%
Davek od dohodkov pravnih oseb	2,3%	3,4%	24	3,4%	3,2%	3,5%
Okoljski davki	2,9%	2,0%	4	2,2%	3,3%	1,9%
Davek na premoženje	0,6%	2,1%	22	2,4%	0,9%	0,8%

Vir: EK, *Taxation trends*

– Davčni izdatki

Na področju davčne politike so v sistem vpeljane številne davčne spodbude, zlasti v obliki različnih olajšav, oprostitev, nižjih stopenj oziroma drugih odstopanj od širše opredeljene davčne osnove. To pomeni, da zaradi zasledovanja ciljev (večinoma) drugih politik, davčne spodbude posameznim zavezancem znižujejo njihove davčne obveznosti, hkrati pa so lahko med pomembnimi vzroki za zmanjšanje proračunskih prihodkov. V nekaterih primerih je mogoče z njihovo pravilno in predvsem previdno uporabo doseči posamezne cilje razmeroma učinkovito. Ob tem pa je pomembno spremljanje učinkov posameznih davčnih izdatkov, kakor tudi raven proračunskih odhodkov in na podlagi tega morebitno prilagajanje zakonodaje. Za dosego širših ciljev je tako treba povezati davčne politike z drugimi politikami, da se dosežejo najučinkovitejše rešitve tudi na področju davčnih izdatkov.

Davčni izdatki so v letu 2022 znašali 2.836 mio evrov oz. 5 % bruto domačega proizvoda (BDP) kar je desetinko odstotka manj kot leto prej. Največji izpad javnofinančnih prihodkov v obliki davčnih izdatkov predstavljajo nižja stopnja pri davku na dodano vrednost (DDV) ter olajšave in oprostitve pri dohodnini, skupaj 4 % BDP v letu 2022.

Obdavčitev fizičnih oseb z dohodnino temelji na progresivnosti obdavčitve dohodkov, država pa skuša z različnimi olajšavami pravično porazdeliti davčno breme med posamezniki. Ocena davčnih izdatkov, za katere so na voljo podatki in jih zato lahko ocenimo, je 1.246 mio evrov za leto 2022. Od tega 660 mio evrov znaša učinek olajšav, ki so upoštevane v letni odmeri dohodnine (brez splošne olajšave), učinek drugih davčnih izdatkov fizičnih oseb, ki niso zajeti v letni odmeri dohodnine (na primer pomoči, subvencije, odškodnine, štipendije in drugo, kot tudi izdatki povezani z dohodki iz kapitala in oprostitve), pa je 586 mio evrov.

Splošna olajšava ne povzroča razlikovanja med zavezanci, saj se upošteva avtomatično in ni potrebe po dodatnem dokazovanju izpolnjenih pogojev. Iz tega razloga ta olajšava ne sodi med davčne izdatke. Kljub vsemu pa je smiselno poudariti, da se na račun te olajšave javnofinančni prihodki letno znižajo za več kot 1.500 mio evrov.

Na področju dohodnine so med največjimi trije davčni izdatki: dodatna splošna olajšava, olajšava za vzdrževane otroke in nevštevanje regresa za letni dopust v davčno osnovo. Tako je v letu 2022 več kot 326 tisoč zavezancev uveljavljalo olajšavo za vzdrževane otroke, katere davčni izdatek je znašal 278 mio evrov. Drugi največji delež davčnega izdatka je pomenil nevštevanje regresa za letni dopust v davčno osnovo, ki ga je izkoristilo več kot 840 tisoč zavezancev za dohodnino v skupnem znesku 272 mio evrov. Dodatna splošna olajšava, ki je bila pri dohodnini največji davčni izdatek v preteklih letih, je bila v letu 2022 šele tretji največji davčni izdatek z 252 mio evri. Vsi ti skupaj po oceni znižajo javnofinančne prihodke za več kot 800 mio evrov.

Tabela 5: Učinek posameznih davčnih izdatkov pri odmeri dohodnine v obdobju 2020–2022

Zneski v mio evrih

	Število zavezancev			Znesek davčnega izdatka		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Olajšava za vzdrževane otroke	327.852	326.218	326.041	259,3	270,2	278,0
Nevštevanje regresa za letni dopust v davčno osnovo	809.096	821.330	840.203	225,6	255,7	271,8
Dodatna splošna olajšava	779.863	700.254	643.539	328,0	305,7	252,8
Vsi dohodki, ki so oproščeni plačila dohodnine (20. do 34. člen ZDoh-2)	520.385	534.813	571.474	191,4	199,7	205,2
Nevštevanje dela plače za poslovno uspešnost v davčno osnovo	285.339	309.251	358.683	46,2	57,0	82,2
Olajšava za zavezance po 70. letu starosti			295.318			45,3
Posebna osebna olajšava za študente	79.124	88.122	95.823	19,8	24,3	28,1
Olajšava za vzdrževane družinske člane	47.589	45.534	41.585	20,2	21,3	20,8
Znižanje stopnje dohodnine od kapitalskih dobičkov po petih letih	5.829	5.641	10.005	11,7	20,0	16,7
Olajšava za vzdrževane otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo	8.866	9.322	9.840	12,4	13,6	14,8
Olajšava za zavezance, ki prostovoljno opravljajo operativne naloge zaščite, reševanje in pomoči			27.867			8,9
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	58.526	57.559	57.795	8,2	8,3	8,4
Znižanje stopnje dohodnine od dobička od prodaje nepremičnin po petih letih	4.322	7.410	6.364	5,2	11,7	5,8
Olajšava za invalida s 100-odstotno telesno okvaro	3.485	3.457	3.683	1,9	2,2	2,4
Neobdavčeni znesek obresti do 1.000 evrov	406.598	336.089	332.175	4,1	3,0	2,3
Skupni dohodek iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti do najmanj 200 evrov, od katerega se ne plača dohodnina	472.892	443.277	387.999	2,0	1,7	2,2
SKUPAJ				1.136	1.194	1.246

Vir: Odmere dohodnine za leto 2020–2022, FURS, lastni izračuni MF

RAZBREMENITEV DELA

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (kratica OECD iz angleškega poimenovanja: Organisation for Economic Co-operation and Development) podaja najbolj relevantno in verodostojno primerjavo obremenitve dela med državami v sklopu publikacije *Taxing wages*. Izhaja iz enotne metodologije in rednega spremljanja vseh davčnih sprememb in trendov v višini prejemkov fizičnih oseb. V navedeni publikaciji OECD se izračunava velikost davčnega bremena v stroških dela (davčnega primeža), ki nam pove, kolikšen je skupni odstotni delež dohodnine, delodajalčevih in delojemalčevih prispevkov za socialno varnost v skupnih stroških dela, ki jih mora delodajalec izplačati za zaposlenega. Skupni stroški dela zajemajo neto plačo ter davke in prispevke za socialno varnost. Upoštevajoč enotno metodologijo, ki velja v vseh državah članicah, bruto plača, ki jo posredujejo države (pripravljeno na podlagi statističnih uradov), ne vključuje nadomestil porodniške odsotnosti, bolniških odsotnosti, daljših od 30 dni, dodatkov za nego itd., kot tudi ne morebitnih izplačil poleg bruto plače, ki bremenijo materialne stroške, kot na primer povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, nadomestila za prehrano, za službena potovanja, za terenske dodatke, dnevnice in nočnine itd. V tem okviru velja izpostaviti, da navedena mednarodna primerjava tudi ne vključuje morebitne drugačne obremenitve t. i. 13. plač, božičnic, ipd.

V splošnem je obremenitev slovenskih plač nad povprečjem OECD držav, in sicer za samsko osebo brez otrok pri povprečni plači za leto 2023 v Sloveniji znaša 43,3 %, povprečje OECD pa je 34,9 %. Davčni primež se je v Sloveniji glede na leto 2022 zvišal za 0,4 odstotne točke³, povprečje OECD držav pa se je zvišalo za 0,1 odstotne točke. Z zviševanjem dohodkov se davčni primež še povečuje in nakazuje, da so ukrepi v smeri razbremenitve dela srednjega in višjega razreda nujni. Pri samski osebi brez otrok in dohodkom v višini 2,5 povprečnih plač znaša davčni primež v Sloveniji 49,5 % (povprečje OECD pa 41,8 %). Razlika v davčnem primežu med Slovenijo in povprečjem OECD je pri povprečni plači 8,4 odstotnih točk, pri dohodku v višini 2,5 povprečne plače pa 7,7 odstotnih točk.

Po podatkih OECD je Slovenija po obremenitvi dela v letu 2023 pri samski osebi s povprečno plačo dosegla 7. mesto, pred njo so Belgija, Nemčija, Avstrija, Francija, Italija in Finska. Ne glede na vse pa je treba omeniti, da bomo z uvedbo obveznega

---

³ Rast davčnega primeža je bila predvsem posledica rasti plač

zdravstvenega prispevka in uveljavitvijo prispevka za dolgotrajno oskrbo⁴ dodatno vplivali na zvišanje davčnega primeža. Ob vseh nespremenjenih razmerah, kot so veljale v letu 2023 v preostalih državah članicah OECD, bi po oceni te spremembe pomenile, da bi se davčni primež v Sloveniji zvišal za več kot 2 odstotni točki. Slovenija bi se s tem uvrstila na 5. mesto na lestvici. Italija in Finska bi bili tako državi, ki po višini davčnega primeža ne bi bili več pred Slovenijo.

Pri celotni analizi davčnega primeža je pomembno pogledati tudi strukturo obremenitev. Za Slovenijo velja, da tri četrtine celotnega davčnega primeža pri samski osebi brez otrok in povprečni plači ustvarijo prispevki za socialno varnost, ki jih plačujejo delodajalci in delojemalci. Ob tem pa je treba strukturo davčnega primeža gledati skupaj s sistemom prispevkov za socialno varnost, ki pa se med državami zelo razlikuje. Že skupna stopnja prispevkov za socialno varnost je lahko zelo različna in zlasti za Slovenijo lahko ugotovimo, da odstopamo navzgor predvsem pri prispevkih za socialno varnost na strani delojemalcev. Bistveno bolj pomemben pa je sistem financiranja pravic, ki se med državami prav tako izredno razlikuje. V Sloveniji večina bremena izhaja iz prispevkov za socialno varnost, ne iz davkov. Med članicami OECD zgodovinsko gledano obstajata dva pristopa, ki urejata financiranje socialne varnosti, in sicer preko plačevanja posebnih dajatev – prispevkov ali/in splošnih davkov oz. iz naslova privatnih zavarovanj. V državah, kjer se večji del socialne varnosti zagotavlja preko socialnih zavarovanj, je delež prispevkov za socialno varnost v strošku dela običajno višji (tako primeroma v državah kot so Poljska, Češka, Slovaška in Grčija, poleg Slovenije, delež prispevkov za socialno varnost v skupnem strošku dela presega 76 %). Določene države, kjer v sisteme socialnih zavarovanj vstopa tudi država iz splošnih davčnih virov, pa je običajno delež davkov bistveno višji (tak primer je Danska, kjer delež prispevkov za socialno varnost predstavlja okoli 2 % stroška dela, medtem ko pri deležu dohodnine bistveno odstopa navzgor).

Zavedati pa se je treba, da obstajajo razlike med državami, saj so definicije bruto plače na nacionalni ravni lahko drugačne in so določena izredna izplačila lahko že del bruto plače. Enoten pristop sicer omogoča najvišjo mero primerljivosti med državami, vendar pa je pri interpretaciji dejanskih davčnih bremen v različnih državah treba biti previden. Plačni sistemi po državah so namreč zelo heterogeni. V skladu s slovensko delovnopravno zakonodajo imajo zaposleni pravico do povračila stroškov prevoza na delo in iz dela, za prehrano in izplačil regresa za letni dopust, ki pa niso vključeni v bruto plačo, ki je izplačana zaposlenim za delo v okviru

---

⁴ Pri izračunu upoštevan obvezni zdravstveni prispevek, ki bremeni zaposlenega in znaša 35 € / mesec ter stopnja v višini 1 % za dolgotrajno oskrbo, ki bremeni tako zaposlenega kot delodajalca.

delovnega razmerja. To pomeni, da v izračunu davčnega primeža ti dohodki niso upoštevani.

Zgolj informativno, ob upoštevanju nespremenjenih razmer v preostalih državah članicah OECD, je pripravljen prilagojen in teoretični izračun davčnega primeža za leto 2023 za Slovenijo, če bi se pri izračunu upoštevala - ob nespremenjeni davčni obravnavi - še povračila stroškov prevoza na delo in prehrane⁵. Ocenjuje se, da bi se davčni primež pri samski osebi s povprečno plačo v Sloveniji lahko znižal za približno 3 odstotne točke. S tem bi se Slovenija uvrstila na 15. mesto⁶, a bi bil sicer davčni primež še vedno nekoliko višji od povprečja držav OECD.

– *Vpliv na strukturo davkov*

Z vidika uravnoveženega pristopa in pregleda vseh predvidenih ukrepov, ki bodo vplivali na prestrukturiranje obremenitve dela, je treba pogledati tako vpliv na javne finance kot tudi na samo spremembo v strukturi davkov in prispevkov za socialno varnost. Pomembno je, da se sledi ciljem ustrezne davčne politike na način zagotavljanja ravnotežja med fiskalnimi cilji in gospodarsko konkurenčnostjo. Glede na dejstvo, da v Sloveniji ekonomska struktura davkov in prispevkov za socialno varnost ni najbolj ugodna zaradi nadpovprečne obremenitve dela in podpovprečne obremenitve premoženja, je pomembno, da z uravnoveženim pristopom na različnih področjih vplivamo tudi na slednje. To je namreč eden od pokazateljev zagotavljanja konkurenčnega poslovnega okolja in mednarodno primerljivega trga dela.

S tem namenom so v Tabeli 6 navedeni učinki določenih sprememb in ukrepov na različnih področjih dela oz. politik, ki bodo prestrukturirali obremenitev dela in hkrati vplivali na obremenitev premoženja. Prikazane so vse morebitne uveljavitve različnih predlaganih ukrepov na davčnem področju kot tudi v okviru socialnih zavarovanj ter pri določenih ukrepih dodane tudi finančne posledice. Pri tem poudarjamo, da predlogi, zlasti na področju obveznih socialnih zavarovanj, niso dokončni, niti ne predstavljajo stališča Ministrstva za finance. Kljub temu je celosten pogled na učinke prestrukturiranja obremenitve dela kot tudi na javnofinančno vzdržnost ključen za razumevanje širšega konteksta predlaganih sprememb. Zgolj teoretično je izpostaviti, da bi uvedba davka na stanovanjske

---

⁵ V izračunu se je upošteval povprečni strošek prehrane v višini 6,8 € na dan (podatek iz analize REK obrazcev za leto 2023), za znesek povračila stroška prevoza se je upoštevalo kilometrino 0,21 €/km in razdaljo 25 km, kar predstavlja povprečno oddaljenosti, ki jo posameznik opravi za prevoz na delo in iz dela (vir: Statistični urad RS).

⁶ Slovenija bi se s tem uvrstila za Portugalsko, Švedsko, Slovaško, Luksemburg, Madžarsko, Latvijo, Španijo in Češko.

nepremičnine v ocenjenem znesku vplivala na zvišanje deleža davka na premoženje v BDP za okoli 1,2 odstotni točki, kar pomeni, da bi se Slovenija na lestvici tovrstne obremenitve povzpela za kar nekaj mest. Upoštevajoč vse ostale nespremenjene razmere v drugih državah članicah EU, bi bila Slovenija sicer še vedno pod povprečjem EU držav in bi se uvrstila na 9. mesto. V primeru, da bi se celotni znesek obremenitve stanovanjskih nepremičnin namenil za razbremenitev dela z dohodnino, pa bi se, teoretično in ob vseh ostalih nespremenjenih razmerah tudi v drugih državah, Slovenija po deležu dohodnine v BDP uvrstila za 2 mesti nižje in bi bila tako na 22. mestu.

Ob tem je opozoriti, da gre pri navedbi celovitih ukrepov, predstavljenih v Tabeli 6, za takšne, ki bi se časovno različno uveljavljali in ne bi imeli vsi učinka v istem letu. Ne glede na vse, pa je pomembno, da bi s spremembami zagotavljali dolgoročno javnofinančno vzdržnost.

Tabela 6: Pregled grobe letne ocene učinkov na javne finance morebitnih ukrepov na davčnem področju kot tudi na področju socialnih zavarovanj v smeri prestrukturiranja obremenitve dela⁷

Zneski v mio €

	Vpliv na državni proračun		Vpliv na blagajne socialnih zavarovanj	
	Prihodki	Odhodki	Vpliv na delodajalce	Vpliv na zaposlene
Predlogi na davčnem področju				
uvedba davka na stanovanjske nepremičnine	600			
uvedba t.i. in work olajšave	-400			
spremembe dohodninskih razredov in stopenj	-200			
Predlogi na področju socialnih zavarovanj				
uvedba prispevka za dolgotrajno oskrbo	-60	12	310	310
morebitno prestrukturiranje prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje				
morebitno prestrukturiranje obveznega zdravstvenega prispevka v stopnjo				

Vir: Lastni preračuni MF

⁷ Navedeno pomeni, da je pripravljena groba ocena ob upoštevanju zgolj ene spremembe, brez dodatnih drugih ukrepov oz. kombinacije ukrepov na posameznih področjih, ki imajo dodatni vpliv na končno oceno.

– *Možnosti v smeri razbremenitve dela*

Možne smeri pri iskanju ukrepov na strani razbremenitve dela predstavljajo prispevek k zagotavljanju konkurenčnosti gospodarstva, spodbujanje zaposlovanja ter nenazadnje izboljšanje neto razpoložljivega dohodka, kar neposredno vpliva na življenje posameznikov. Ob tem je ključnega pomena, da ukrepi ne ogrozijo ravnovesja v javnih financah, temveč prispevajo k dolgoročni fiskalni vzdržnosti.

Med možnimi ukrepi se predlaga kombinacija različnih ukrepov, s katerimi se zasleduje razbremenitvi dohodkov iz delovnega razmerja ter se tako spodbuja zaposlovanje. Obenem pa je pomembno, da se z dodatnimi ukrepi in bolj enakomerno razporeditvijo bremen poskrbi tudi za razbremenitev srednjega in višjega razreda, saj gre za dohodkovne skupine, kjer trenutno velja zelo visoka obremenitev, kar ne samo omejuje motivacijo za dodatno doseganje dohodkov temveč tudi otežuje gospodarstvu privabljanje in zadrževanje visoko kvalificiranih kadrov.

Možni ukrepi v smeri razbremenitve dela so:

- uvedba posebne osebne olajšave za dohodke iz delovnega razmerja (t.i. in-work olajšava – primeroma v obliki znižanja davčne osnove v višini 2.000 evrov letno) in je po veljavni ureditvi primerljiva olajšavi, namenjeni mladim do dopolnjenega 29. leta starosti;
- spremembe dohodninske lestvice in stopenj dohodnine:
  - a) prilagoditev dohodninskih razredov in stopenj za razbremenitev srednjega in višjega razreda,
  - b) znižanja stopnje dohodnine v zadnjem davčnem razredu (primeroma s 50 % na 43 %),
  - c) uvedbe dodatnega davčnega razreda z nižjo davčno stopnjo (primeroma nad 500.000 evrov davčne osnove se uvede stopnja 20 %).

Z vidika mednarodne konkurenčnosti in mednarodne primerjave davčnega primeža, ob upoštevanju metodologije OECD, bi z uvedbo zgolj t.i. in-work olajšave vplivali na zmanjšanje davčnega primeža. Trenutno pri samski osebi s povprečno plačo znaša davčni primež 43,3 %, medtem ko bi uveljavitev te olajšave znižala davčni primež, ob vseh ostalih nespremenjenih izhodiščih, na 41,6 %. Primerjalno s sosednjimi državami, bi se Slovenija približala Hrvaški,

kjer trenutno davčni primež znaša 40,3 %, v Italiji 45,1 % in Avstriji 47,3 %. Ob upoštevanju trenutnih podatkov in nespremenjenih razmer v preostalih državah, bi se z navedeno rešitvijo Slovenija uvrstila na 10. mesto, skupaj s Slovaško, medtem ko danes dosega 7. mesto med državami OECD.

Okvirno bi rešitev in-work olajšave v obliki znižanja davčne osnove v višini 2.000 evrov letno vplivala na znižanje javnofinančnih prihodkov – po oceni za okoli 400 mio evrov letno. S takim predlogom bi dosegli, da zavezanci, ki prejema dohodek približno do višine 13.420 evrov (mesečno 1.120 evrov) ne bi plačali dohodnine (ob upoštevanju veljavnega sistema za leto 2024 in uveljavljanju le splošne in dodatne splošne olajšave). Zaposlenega, ki prejme minimalno plačo, bi razbremenili za 320 evrov letno, medtem ko bi bila povprečna plača razbremenjena za okoli 520 evrov letno.

Od višine sredstev, ki bi bila zbrana iz naslova obdavčitve stanovanjskih nepremičnin, so odvisni dodatni ukrepi na področju sprememb dohodninske lestvice v obliki sprememb davčnih stopenj in / ali sprememb davčnih razredov. S spremembo stopnje v zadnjem davčnem razredu (znižanje na 43 %) bi se javnofinančni prihodki po oceni znižali za okoli 27 mio evrov. V primeru zgolj uvedbe dodatnega davčnega razreda s stopnjo 20 % za davčno osnovo nad 500 tisoč evri, pa bi se javnofinančni prihodki znižali za okoli 26 mio evrov.